

Årsplan IKOS 2025

Hensikten med instituttets årsplan er å fokusere virksomheten både i ledelsen og faggruppene rundt målrettede tiltak med sikte på å styrke kvaliteten innen utdanning, forskning og formidling, og samtidig sikre et godt økonomisk fundament for instituttet på lang sikt. Utgangspunktet er en felles forståelse av hvilke utfordringer instituttet står overfor og hvor mulighetene for utvikling ligger.

Hver høst foretas en gjennomgang hvor ledelsen og faggruppene vurderer resultatene fra sist år, konkretiserer planer for kommende budsjettår og fører planen ett år videre frem i tid.

Årsplanen består av fellestiltak for IKOS samt tiltaksplaner for hver faggruppe med tilhørende budsjettavsetninger. Samlet vil disse budsjettpostene være innenfor budsjettammene som styret vedtar. Faggruppenes endelige tiltaksplaner godkjennes av instituttleder etter bearbeiding av ledelsen i samarbeid med faggruppene. Hovedelementene i faggruppenes planer for hele langtidsperioden 2025-2029 ble diskutert under styreseminaret 7. november

IKOS i 2024

Instituttets årsplaner siden 2016 har vært rettet mot tiltak for å styrke kvaliteten i alle deler av instituttets virksomhet. Det har vært arbeidet for å forbedre studieløpene ved instituttets studieprogram både på BA- og på MA-nivå, og det har vært nedlagt mye arbeide i å analysere og justere faggruppenes og instituttets undervisningstilbud for å oppnå balanse mot undervisningsressurser. Målet til enhver tid er å utnytte ressursene og de økonomiske rammene på best mulig måte for å gi best mulig undervisning, levere best mulig forskning og legge grunnlag for instituttets fremtidige virksomhet. Det har også over mange år vært arbeidet aktivt for å sikre gode betingelser for forskning samt å legge til rette for utvikling av prosjekter som kan søke ekstern finansiering av forskning.

Den viktigste aktiviteten ved IKOS i 2024 har vært første år av utdanningssatsingen som del av HFs strategiske satsinger i perioden 2024 til 2028. For året 2024 har denne satsingen hatt revisjoner og forbedringer av helheten i alle instituttets studietilbud på BA- og MA-nivå som hovedfokus. Satsing på styrkingen av læringsmiljø i utdanningssatsingen startet også opp i 2024 med en videre utvikling og utvidelse av satsingen på førsteårsstudenten på BA og MA med skriveseminar, bruk av læringsassistenter, studentekskursjoner og prosjektet «Hvordan bli en god student?». Målsetningen med dette prosjekt helhet har vært å gjøre studietilbudene mer attraktive for fremtidens studenter, øke gjennomføringen, skape bedre læringsmiljø for studentene og tilpasse studieløpene bedre til etterspørsel fra kandidater og samfunn. Sentralt i dette arbeidet står også behovet for å utnytte undervisningsressursene på en balansert og best mulig måte i emne- og emnegruppetilbudet. Dette arbeidet har foregått i arbeidsgrupper i faggruppene gjennom hele 2024 med målsetning om oppstart av nye og reviderte tilbud fra høsten 2025. Utdanningssatsingen vil fortsette under nytt lederteam i 2025 med videre fokus på arbeidslivsrelevans, digital kompetanse, etter- og videreutdanning (EVU), læringsmiljø og bruk av læringsassistenter.

Samarbeid med IAKH og IFIKK om studietilbud på BA og MA innen klima, miljø, bærekraft har også tatt form av konkrete planer for studieløp med oppstart på BA høsten 2025 og MA (sannsynligvis)

høsten 2026. Videre har IKOS tatt initiativ til en bred tverrfaglig 40-gruppe om KI i humaniora («Mennesker og maskiner: Humaniora og kunstig intelligens») som er tenkt tilbudt til alle HFs studieprogrammer som støttegruppe. IKOS og IMK vil levere to obligatoriske emner og de fleste av de andre HF-instituttene vil levere valgfrie emner i emnegruppen. Et mulig samarbeid med IFI om en felles satsing både innenfor denne 40-gruppen og et fremtidig BA-sertifikat er under planlegging. I tillegg har det vært arbeidet med en 40-gruppe i islam-studier i samarbeid med TF.

På forskningssiden er IKOS i den situasjonen at mange av de eksisterende eksternfinansierte prosjektene, både NFR- og ERC-prosjekter, er under utvikling uten at instituttet har fått tilslag på nye søknader. Det har vært arbeidet for å få frem nye, gode prosjektsøknader, også innen NFRs tematiske utlysninger og flere søknader er under utvikling. I 2024 startet ett prosjekt finansiert av ERCs Synergy Grant, ledet av Institutt for biovitenskap og der IKOS har en andel. En av våre forskere fikk også tilslag på et Starting Grant. Instituttet vil i 2025 bygge videre på vår kompetanse i å støtte utviklingen av ERC-søknader, og vi har p.t. flere under utvikling, både Starting Grant og Consolidator Grant. Det foreligger tre initiativ til SFF-søknader i neste runde hos NFR, to av disse med base ved IKOS og ett hvor IKOS-forskere er deltagere i søknader som ledes fra et annet fakultet.

Som del av HFs strategiske satsinger innen forskning er IKOS vertskap for den nye videreføringen av en satsing innen miljøhumaniora. Dette nye Oslo senter for miljøhumaniora (OCEH) startet opp i begynnelsen av 2024 og de første tre gruppene med støtte fra senteret startet i august. Det blir etablert en fysisk møteplass (lab) for OCEH i 4. etasje PAM med offisiell åpning 27. november. Leder av senteret, postdoc og administrativ stilling ved senteret er på plass og senteret planlegger for et høyere aktivitetsnivå neste år. I tillegg til OCEH er IKOS-forskere deltagere i flere andre forskningsinitiativer under HFs strategiske satsinger, tydeligst innen satsingene HumAI'n ved IMK og EcoLit ved ILOS.

På studiesiden har søkningen til instituttets studieprogrammer vært stabil eller noe synkende for enkelte tilbud. Dette er en tendens som følges tett og som danner grunnlag for revisjoner og nye studietilbud i 2025 og fremover. Studiepoengutviklingen har vært relativt stabil for studieprogram på både BA og MA over mange år, men den har hatt en noe synkende tendens fra 2021, aller mest på BA. Fra 2023 observerer vi en gledelig økning i studiepoengsproduksjonen sammenlignet med 2022, og våren 2024 viser også en stigende tendens sammenlignet med våren 2023. Som tidligere, sliter bachelorprogrammene med lav gjennomstrømming mens det er noe bedre tall med en viss variasjon på masterprogrammene. Det blir viktig å fortsette arbeidet med helhetlige og bærekraftige studieløp med mer effektiv bruk av undervisningsressursene i 2025 og fremover. Det blir særs viktig å legge til rette for økt studiepoenginntjening der det er mulig og hensiktsmessig, gitt den økende vekten på studiepoeng som inntjeningsgrunnlag i fremtidige finansieringsmodeller i sektoren. Det vil også bli viktig å møte utfordringene i Utsynsmeldingen med tanke på mer fleksible studietilbud som bl.a. også skal rette seg mot videreutdanning innen aktuelle sektorer som skole, utenriks, innvandring, helse, politi og sikkerhetstjeneste.

Tiltak for 2025

Instituttets viktigste årsplantiltak på studiesiden for 2025, er knyttet til videreføring av utdanningssatsingene som del av HFs strategiske satsinger i perioden 2024 til 2028. Målsetningen med hele satsingen og prosjekt helhet er å gjøre studietilbudene mer attraktive for fremtidens studenter, øke gjennomføringen, skape bedre læringsmiljø for studentene og tilpasse studieløpene bedre til etterspørsel fra kandidater og samfunn. Oppstart av nye og reviderte tilbud vil skje høsten 2025. Prosjekt helhet har stått i fokus i 2024, mens andre deler av satsingen knyttet til

arbeidslivsrelevans, digital kompetanse, læringsmiljø osv. vil arbeides mer aktivt med videre i perioden 2025 til 2028. I 2025 vil digital kompetanse stå i fokus, samtidig som det kontinuerlige arbeidet med å lage gode læringsmiljø fortsetter.

Videreføring av planene for OCEH vil stå sentralt i instituttets forskningsstrategi i 2025. Senteret skal fungere som et miljøhumaniorasenter for hele HF, og tiltak og aktiviteter vil rette seg mot alle relevante fagområder ved fakultetet. I tillegg vil instituttet støtte opp om forskernes deltagelse i andre av HFs forskningssatsinger. Videre vil det legges vekt på å initiere og støtte enkeltforskere og grupper som kan komme i posisjon til å søke om prosjektmidler eksternt både fra NFR, ERC og andre kilder.

De viktigste ressursene på instituttet er ansatte, og fokus i 2025 vil legges på videre integrering av nye fast vitenskapelige ansatte, oppfølging av midlertidig vitenskapelig ansatte, og en tettere kobling og samarbeid om administrative og faglige oppgaver. Sentralt i dette arbeidet vil bedre samarbeid og kommunikasjon mellomledelse, de faglige og administrasjonen stå.

Det ble i 2024 gjennomført en arbeidsmiljø og -klimaundersøkelse (ARK) om arbeidsmiljøet på IKOS som en del av UiOs ARK-prosess. Etter spørreundersøkelsen ble det avholdt gjennomganger av funn med alle ansattegrupper samt et instituttseminar i juni for å utmeisle tiltak med målsetning om å forbedre og ivareta arbeidsmiljøet ved IKOS. Dette arbeidet har utkrystallisert seg i fire tiltak som er listet opp under.

Konkrete årsplanstiltak 2025

Innen utdanning skal vi:

- Fullføre og implementere planene for revisjoner av emner, emnegrupper og studieprogrammer
- Lage en helhetlig plan for integrering av digitale ferdigheter i alle studieløpene ved instituttet
- Initiere arbeidet med å styrke arbeidslivsrelevansen og bevisstheten om arbeidslivsrelevante generiske ferdigheter i studieprogrammene, inkludert planlegging av avtagerpanel(er) og alumni
- Fortsette arbeidet for styrking av læringsmiljøet blant instituttets studenter
- Fortsette samarbeidet med IAKH og IFIKK om tverrfaglige studietilbud innen klima/miljø/bærekraft på BA- og MA-nivå
- Arbeide videre med 40-gruppe om kunstig intelligens for humanister på tvers av HFs-institutter og i samarbeid med IFI. I forlengelsen av samarbeid med IFI også vurdere deltagelse i deres BA-sertifikat
- Følge opp utviklingen av en 40-gruppe i islamstudier i samarbeid med TF
- Pilotere enkeltemner som del av UiOs EVU-tilbud

Innen forskning skal vi:

- Fortsette å støtte OCEHs aktiviteter og IKOS-forskeres deltagelse i andre av HFs strategiske forskningssatsinger
- Lage et fast opplegg for administrativ støtte til NFR-søknader under NFRs nye regime
- Informere, motivere og følge opp søknader til NFRs tematiske utlysninger
- Støtte faglig ansatte i søknader om ERC-prosjekter (Starting/Consolidator/Advanced)

- I samarbeid med Humit tilby forskningsfokuserte kurs i programmeringsspråket R og vitenskapelig tekstproduksjon med Markdown
- Evaluere og forbedre instituttets søknadsarbeid om midler til forskning (hvilke faggrupper sender hvilke søknader og hvordan er suksessratene)

Innen rekruttering og utdanning av unge forskere skal vi:

- Arbeide videre for å integrere stipendiater bedre i faggruppens virksomhet
- Arbeide videre for å bygge bedre fagfellesskap blant stipendiatene på tvers av faggrupper
- Gi stipendiatene et godt grunnlag i arbeidsrutiner og -ferdigheter for fremtidig karriere
- Opprettholde et fast månedlig møtepunkt mellom stipendiatene og PhD-leder for å diskutere faglig-praktiske spørsmål
- Videreføre 6-månederssamtaler for å gi stipendiatene bedre oppfølging tidlig i løpet
- Forbedre instituttets oppfølging og faglige utvikling av postdocstipendiatene
- Sørge for jevnlig kurs i metode, teori og tekstutvikling rettet mot instituttets egne stipendiater
- Styrke tilbudet til stipendiater som har feltarbeid som del av avhandlingen

For å styrke arbeidsmiljøet ved instituttet skal vi:

- Implementere en tydeligere rollebeskrivelse for de faggruppeansvarlige, inkludert en beskrivelse av funksjonen til faggruppene i organisasjonen samt rolledelingen mellom faggruppeansvarlig og studiekonsulent
- Tilgjengeliggjøre oppdaterte planer for tiltak og undervisning samt andre viktige dokumenter i nyopprettede Teams-rom for å gjøre kommunikasjonen mellom ledelse og faggruppene bedre og informasjonen lettere tilgjengelig
- Forbedre kommunikasjonen mellom alle deler av administrasjonen og faggruppene gjennom at f-team og flere lederfunksjoner inviteres til faggruppemøter
- Styrke fellesarenaer og informasjonskanaler for aktiviteter som samler fagmiljøer og ansatte på tvers av faggruppene ved instituttet